

University of
Sistan and Baluchestan

Association of Geography
and Planning
of Border Areas of Iran

Development the Realization of Sustainable Development Pattern Based on Urban Prosperity Indicators (Case Study: New City of Alishahr)

Sorosh Garmsirinezhad¹, Ahmad Ali Khorrambakht²✉, Marzieh Moghali³

1. Ph.D. Student of Geography and urban planning, Larestan Branch, Islamic Azad University, Larestan, Iran.
E-mail: sorosh_gr@yahoo.com
2. Assistant Professor of Geography and urban planning Department, Larestan Branch, Islamic Azad University, Larestan, Iran.
✉ E-mail: ahmadali.kho@gmail.com
3. Assistant Professor of Geography and urban planning Department, Larestan Branch, Islamic Azad University, Larestan, Iran.
E-mail: mmoghali@yahoo.com

How to Cite: Garmsirinezhad, S; Khorrambakht, A.A & Moghali, M. (2022). Development the Realization of Sustainable Development Pattern Based on Urban Prosperity Indicators (Case Study: New City of Alishahr). *Geography and Territorial Spatial Arrangement*, 12 (45), 183-188.

DOI: <http://dx.doi.org/10.22111/GAII.2022.43154.3053>

Article type:

Research Article

Received:

11/08/2022

Received in revised form:

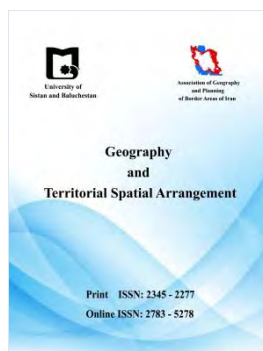
30/10/2022

Accepted:

12/12/2022

Publisher online:

20/12/2022

ABSTRACT

Urban prosperity is considered a new and fundamental approach to explain the vision and path of development and its more specific example, sustainability in today's cities, which are facing many problems in different dimensions. On the other hand, the concept of this approach promotes a new pattern or model of urban design based on global theories and at the same time adaptable to contextual and local conditions, nature and dynamics. Considering the importance of planning and designing today's cities based on urban prosperity indicators, the present research was written with the aim of developing a sustainable development realization pattern based on prosperity indicators in Alishahr new city. In this regard, the research method is mixed (combination of quantitative-qualitative approaches) with practical purpose and analytical-developmental nature. The statistical population of the research included experts and city officials of Alishahr, which due to the unknown number of the statistical population, was used Cohen's formula to determine the sample size at the 95% confidence level, and the sample size was estimated to be 90 people. In order to analyze data and information, was used structural equation modeling method in AMOS software. The findings of the research show that the most important variables affecting the realization of Urban prosperity in Alishahr new city are respectively infrastructures, productivity, quality of life, equality and participation and environmental sustainability, which respectively, their influence based on the structural model is 0.79, 0.67, 0.58, 0.56 and 0.51. Also, the components of emphasis on intelligentization of various functions, diversity in businesses, improvement of citizenship skills, vitality of urban spaces and proper access to various facilities and urban services are among the components that influence the realization of urban prosperity in Alishahr.

Keywords:

Urban prosperity, Sustainable development, New city, Alishahr.

© the Author(s).

Publisher: University of Sistan and Baluchestan

Extended Abstract

Introduction

Urban prosperity is a new and fundamental approach to explain the vision and the path to its realization, which is defined in the comprehensive paradigm of sustainability and its more specific example, urban sustainability. The concept of this approach promotes a new pattern or model of urbanization on a global scale and at the same time is adaptable to the conditions, nature and dynamics of the context and locality, which provides a flexible framework for step-by-step and hierarchical review and monitoring based on the promotion of integration and equipped with spatial analysis. In fact, urban prosperity improves the performance of the city and achieves a sustainable urban form with planning and various technical ways. Also, the city prosperity is a comprehensive, integrated and necessary approach to promote collective well-being and achieve sustainability and helps to guide the cities of the world towards a better urban future in terms of economic, social, political and environmental aspects. Considering the importance of sustainability in today's cities and the influential role of flourishing city in achieving its goals, the present research was written with the aim of formulating a model of the realization of sustainable development based on prosperity indicators in the new city of Alishahr.

Study Area

The new city of Alishahr has been built on an area of about 1000 hectares and with a population capacity of 100,000 people, 25 kilometers southeast of Bushehr port, on the slopes of the heights known as Kalatak mountains, with a gentle slope of about 1.5% and in the vicinity of Gaz forests. According to the topography of the land, the general form of this city is linear. It should be noted that the initial location studies of this city were carried out in the form of analyzes carried out in the first comprehensive plan of Bushehr (approved in 1985), has taken especially taking into account the principles of quick and easy access, the limitation of the 16 km radius of the nuclear power plant, the presence of lowlands and water bodies in the city of Bushehr. The population of this city was 23178 people according to the general population and housing census of 2016, which reached about 30000 people in 2021 with the construction of Mehr houses.

Material and Methods

The research method in the present research is mixed (combination of quantitative-qualitative approaches) with practical purpose and analytical-developmental nature. In this regard, first by using documentary studies to identify the indicators that influence the realization of urban prosperity, and then, according to the current situation of the new city of Alishahr, the degree of influence of each of these dimensions in the direction of the realization of the city of Alishahr's prosperity and the sustainable development of this city, it has been interviewed and questioned from the point of view of urban officials and experts. Also, in order to analyze data and information, structural equation modeling method was used in AMOS software. It should be mentioned that the statistical population of the research included experts and city officials of Alishahr, and due to the unknown number of the statistical population, Cohen's formula was used to determine the sample size at the 95% confidence level, and the sample size was estimated to be 90 people.

Result and Discussion

According to the obtained results, the most important variables influencing the realization of the urban prosperity in the new city of Alishahr are, respectively, infrastructure, productivity, quality of life, equality and participation, and environmental sustainability. , 0.58, 0.56 and 0.51. Also, among the sub-variables, the greatest impact on the realization of the urban prosperity in Alishahr is related to the emphasis on the smartening of various functions, diversity in businesses, promotion of citizenship skills, vitality of urban spaces and proper access to all kinds of urban facilities and services. Also, taking into account the population overflows of the province, especially the city of Bushehr, and considering that the new city of Alishahr is located in a suitable location in terms of climate and topography and is considered as a city that can become one of the important cities of the province in the near future; therefore, with strategic planning, should be provided preparations for the prosperity and sustainable development of this city.

Conclusion

Considering the importance of the flourishing of different cities, especially in developing countries, the aim of the present research was to develop a model of sustainable development of the new city of Alishahr based on the indicators of urban prosperity. The new city of Alishahr is located in a suitable location in terms of topography and climate, and due to the newness of this city's body and suitable population, it can become a

suitable model for urban prosperity. However, the investigations show that this city has major shortcomings in various dimensions. The public spaces of this city lack sociability and diverse activities, and the design of the city's green spaces and parks is not responsive to the needs of people of different ages. From the economic point of view, this city is mostly dependent on Bushehr city and its residents are mostly employed outside the city of Alishahr. Also, the weakness of the city's management system has caused that proper principles and patterns are not observed in constructions, and proper access to all kinds of spaces for age-sex groups is not realized. In this regard, it is necessary to plan and design the appropriate strategic plan according to the existing potentials in different dimensions in order to realize the indicators of urban prosperity and sustainable development. For this purpose, in the first place, there is a need for fundamental changes in the urban management system and benefiting from new approaches such as urban governance and the formulation of systematic and coherent planning principles and frameworks in different dimensions by carefully examining the possibilities and limitations of the city and creating suitable infrastructures through flexible and forward-looking development plans. It is felt. In the second place, the economic system and businesses of the city should be strengthened so that while benefiting from economic diversity and economic growth, suitable job positions are provided for all sections of the society. There is also a need to identify the existing situation in various social, physical and environmental dimensions and define short-term, medium-term and long-term plans and processes in a continuous and comprehensive process to prepare the sustainable development and prosperity of the city.

Key words:

Urban prosperity, Sustainable development, New city, Alishahr.

References (Persian)

- Abbasi, H. (2022). Investigation of city prosperity indicators in Khorramabad city. *Human Geography Research Quarterly*, 54(2), 599-615.
[10.22059/jhgr.2021.312513.1008196](https://doi.org/10.22059/jhgr.2021.312513.1008196)
- Alavi, S., Nazmfar, H., & Eshghei, A. (2020). The Evaluation and Measurement of the City Prosperity Index (CPI) in Tehran Metropolis. *Spatial Planning*, 10(38), 77-97.
<https://doi.org/10.22108/spl.2020.118069.1402>
- Arbab, P. (2017). Urban Prosperity Initiative: A new and fundamental approach towards sustainability. The first international conference and the eighth national conference on urban planning and management, Mashhad, Islamic Council of Mashhad, Ferdowsi University of Mashhad.
<https://civilica.com/doc/646698/>
- Bochani, M.H., & Ghaderi, A. (2018). Urban prosperity. Tehran: Tehran University Press.
<https://markaketab.com/>
- Daneshpour, H.R., Saeidi Rezvani, H., & Bazrgar, M.R. (2020). Evaluation of the possibility of situating accessibility index among urban prosperity main indexes (Case Study of Shiraz City). *Human Geography Research Quarterly*, 52(2), 457-476.
[10.22059/jhgr.2018.253614.1007659](https://doi.org/10.22059/jhgr.2018.253614.1007659)
- Mohammadi Dehcheshme, M., & Hajipour, N. (2021). Comparative Analysis of Urban Prosperity in Copeland's Integration Model (Case Study: Urban Areas of Kermanshah). *Research and Urban Planning*, 12(44), 1-20.
[10.30495/jupm.2021.3976](https://doi.org/10.30495/jupm.2021.3976)
- Mohtashami, N., Mahdavinezhad, M.J., & Bemanian, M.R. (2016). Growth factors and obstacles preventing urban prosperity. The second international conference on new research findings in civil engineering, architecture and urban management, Tehran, International Confederation of Inventors of the World (IFIA), University of Applied Sciences.
<https://civilica.com/doc/499370/>

Rahsepar Toloyi, G., Habib, F., Sadat Saede Zarabadi, Z. (2019). Measurement of quality of life in Narmak neighborhood of Tehran based on the extended model of City Prosperity Index (CPI-QL). *Haft Hesar Journal of Environment Studies*, 8(29), 65-76.

<http://hafthesar.iauh.ac.ir/article-1-751-en.html>

References (English)

Arimah, B. (2016). Infrastructure as a Catalyst for the Prosperity of African Cities. *Procedia Engineering*, 198, 245-266.

<https://doi.org/10.1016/j.proeng.2017.07.159>

Bakker, V., Verburg, P.H., & Vliet, J.V. (2021). Trade-offs between prosperity and urban land per capita in major world cities. *Geography and Sustainability*, 2(2), 134-138.

<https://doi.org/10.1016/j.geosus.2021.05.004>

Bibri, S.E., Krogstie, J., & Kärrholm, M. (2020). Compact city planning and development: Emerging practices and strategies for achieving the goals of sustainable development. *Developments in the Built Environment*, 4, 100021.

<https://doi.org/10.1016/j.dibe.2020.100021>

Castanho, M., Ferreira, F., Carayannis, E., & Ferreira, J. (2021). SMART-C: developing a “smart city” assessment system using cognitive mapping and the Choquet integral. *IEEE Transactions on Engineering Management*, 68 (2), 562–573.

DOI: 10.1109/TEM.2019.2909668

Cloutier, S., & Pfeiffer, D. (2015). Sustainability through happiness: a framework for sustainable development. *Sustainable Development*, 23(5), 317–327.

DOI:10.1002/sd.1593

D’Amour, C.B., Reitsma, ..., Baiocchi, G., Barthel, S., Güneralp, B., Erb, .. H., Haberl, H., Creutzig, .., & Seto, K.C. (2017). Future urban land expansion and implications for global croplands. *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, 114, 8939–8944.

DOI: 10.1073/pnas.1606036114

Dempsey, N., Brown, C., & Bramely, G. (2012). The key to sustainable urban development in UK cities? The influence of density on social sustainability. *Progress in Planning*, 77, 89-141.

<https://doi.org/10.1016/j.progress.2012.01.001>

Elmqvist, T., Parnell, S., Fragkias, M., Schewenius, M., Goodness, J., Sendstad, M., Güneralp, B., Seto, K., Marcotullio, P., Wilkinson, C., & McDonald, R. (2013). Urbanization, biodiversity, and ecosystem services: Challenges and opportunities, urbanization, bio- diversity and ecosystem services: Challenges and opportunities: A global assessment. Springer Netherlands, Dordrecht.

<https://library.oapen.org>

Gao, J., & O’Neill, B.C. (2020). Mapping global urban land for the 21st century with data-driven simulations and Shared Socioeconomic Pathways. *Nature Communication*, 11, 1–12.

<https://www.nature.com/articles/s41467-020-15788-7>

Güneralp, B., Reba, M., Hales, B.U., Wentz, E.A., & Seto, K.C. (2020). Trends in urban land expansion, density, and land transitions from 1970 to 2010: A global synthesis. *Environmental Research Letters*, 15, 1-13.

10.1088/1748-9326/ab6669

Jones, S., Tefe, M., & Appiah-Opoku, S. (2015). Incorporating stakeholder input into transport project selection—A step towards urban prosperity in developing countries? *Habitat International*, 2(45), 20-28.

<https://doi.org/10.1016/j.habitatint.2014.06.017>

Kozaryn A. (2013). City life: Rankings (Livability) Versus Perceptions (Satisfaction). *Social Indicator Research*, 110(2), 433-451.

<https://link.springer.com/article/10.1007/s11205-011-9939-x>

Kratke, S. (2011). *The Creative Capital of Cities: Interactive Knowledge Creation and the Urbanization Economies of Innovation*. Informationen Zur Umweltpolitik, WileyBlackwell, Chichester, 149, 5-10.

<http://library.utech.edu.jm/>

Kurniawati, W. (2012). Public Space for Marginal People. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, (36), 476 – 484.

<https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.03.052>

OECD. (2013). *OECD Guidelines on Measuring Subjective Well-Being*. OECD Better Life Initiative, Washington, DC.

<https://www.oecd.org/>

Pittman, S. J., Rodwell, L. D., Shellock, R. J., Williams, M., Attrill, M. J., Bedford, J. ... & et al. (2019). Marine parks for coastal cities: A concept for enhanced community well-being, prosperity and sustainable city living. *Marine Policy*, 103, 160-171.

<https://doi.org/10.1016/j.marpol.2019.02.012>

Rafiaani, P., Kuppens, T., Van Dael, M., Azadi, H., Lebailly, P., & Van Passel, S. (2018). Social sustainability assessments in the biobased economy: Towards a systemic approach. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 82, 1839-1853.

DOI: [10.1016/j.rser.2017.06.118](https://doi.org/10.1016/j.rser.2017.06.118)

Rogers, D.S., Duraiappah, A.K., Antons, D.C., Munoz, P., Bai, X., Fragkias, M., & Gutscher, H. (2012). A vision for human well-being: transition to social sustainability. *Current Opinion in Environmental Sustainability*, 4(1), 61–73.

<https://doi.org/10.1016/j.cosust.2012.01.013>

Salvati, L., Zambon, I., Chelli, F.M., & Serra, P. (2018). Do spatial patterns of urbanization and land consumption reflect different socioeconomic contexts in Europe? *Science of the Total Environment*, 625, 722–730.

DOI: [10.1016/j.scitotenv.2017.12.341](https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2017.12.341)

Sands, G. (2015). Measuring the prosperity of cities. *Habitat International* 45, 1-2.

<https://unhabitat.org/sites/default/files/2019/02/CPI-METADATA.2016.pdf>

Stiglitz, J., Sen, A., & Fitoussi, J.-P. (2009). *The Measurement of Economic Performance and Social Progress Revisited: Reflections and Overview* (Vol. 2009-33). Paris: Commission on the Measurement of Economic Performance and Social Progress.

<https://econpapers.repec.org/paper/fcedoctra/0933.htm>

Surian, A., & Sciandra, A. (2019). City Prosperity Index: A comparative analysis of Latin American and Mediterranean cities based on well-being and social inclusion features. In *Book of short papers ASA conference 2019, statistics for health and well-being* (pp. 210-214).

<https://www.researchgate.net/publication/344876089>

Trudeau, D. (2018). Integrating social equity in sustainable development practice: Institutional commitments and patient capital. *Sustainable Cities and Society*, 41, 601–610.

<https://doi.org/10.1016/j.scs.2018.05.007>

UN-Habitat (2012). "State of the World's Cities Report 2012/2013: Prosperity of Cities". . nited Nations Humman Settlements Programme (UN-HABITAT), Nairobi.

<https://unhabitat.org>

UN-Habitat. (2013). State of the world's cities 2012/2013: Prosperity of cities, Routledge.

<https://unhabitat.org>

UN-Habitat. (2016). The City Prosperity Initiative: United Nations Human Settlements Programme (UNHSP).

<https://unhabitat.org>

Van Vliet, J. (2019). Direct and indirect loss of natural area from urban expansion. *Nature Sustainability*, 2, 755–763.

DOI: 10.1038/s41893-019-0340-0

Van Vliet, J., Eitelberg, D.A., Verburg, P.H. (2017). A global analysis of land take in crop- land areas and production displacement from urbanization. *Global Environmental Change*, 43, 107–115.

<https://doi.org/10.1016/j.gloenvcha.2017.02.001>

تدوین الگوی تحقق‌پذیری توسعه پایدار بر مبنای شاخص‌های شکوفایی شهری (نمونه موردی: شهر جدید عالی‌شهر)*

سروش گرمسیری نژاد^۱، احمدعلی خرم‌بخت^{۲*}، مرضیه موغلی^۳

مقاله پژوهشی

چکیده

شکوفایی شهری، رویکردی نوین و اساسی برای تبیین چشم‌انداز و مسیر تحقق توسعه و نمونه خاص تر آن، یعنی پایداری در شهرهای امروزی محسوب می‌شود که با مشکلات عدیده‌ای در ابعاد مختلف روبه‌رو هستند. از طرفی مفهوم این رویکرد ارتقادهنده یک الگو یا مدل جدید از طراحی شهری بر مبنای نظریات جهانی و در عین حال تطابق‌پذیر با شرایط، ماهیت و پویایی‌های زمین‌های و محلی است. با توجه به اهمیت برنامه‌ریزی و طراحی شهرهای امروزی بر مبنای شاخص‌های شکوفایی شهری، تحقیق حاضر با هدف تدوین الگوی تحقق‌پذیری توسعه پایدار بر مبنای شاخص‌های شکوفایی در شهر جدید عالی‌شهر نگارش شده است. در این راستا، روش تحقیق آمیخته (ترکیبی از رویکردهای کمی-کیفی) با هدف کاربردی و ماهیت تحلیلی-توسعه‌ای است. جامعه آماری تحقیق شامل کارشناسان و مسئولان شهری عالی‌شهر بوده که با توجه به مشخص نبودن تعداد جامعه آماری از فرمول کوهن در سطح اطمینان ۹۵ درصد برای تعیین حجم نمونه استفاده شده و حجم نمونه ۹۰ نفر برآورد شده است. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها و اطلاعات نیز از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری در نرم‌افزار AMOS استفاده شده است. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که مهم‌ترین متغیرهای تأثیرگذار بر تحقق‌پذیری شهر شکوفا در شهر جدید عالی‌شهر به ترتیب عبارت‌اند از: زیرساخت‌ها، بهره‌وری، کیفیت زندگی، برابری و مشارکت و پایداری محیط‌زیست که به ترتیب میزان تأثیرگذاری آن‌ها بر مبنای مدل ساختاری ۰/۷۹، ۰/۶۷، ۰/۵۸، ۰/۵۶ و ۰/۵۱ است. همچنین مؤلفه‌های تأکید بر هوشمندسازی عملکردهای مختلف، تنوع در کسب‌وکارها، ارتقای مهارت‌های شهروندی، سرزندگی فضاهای شهری و دسترسی مناسب به انواع امکانات و خدمات شهری از مؤلفه‌های تأثیرگذار بر تحقق‌پذیری شهر شکوفا در عالی‌شهر هستند.

جغرافیا و آمایش شهری- منطقه‌ای
شماره ۴۵، زمستان ۱۴۰۱
تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۵/۲۰
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۱/۰۸/۰۸
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۹/۲۱
صفحات: ۲۰۴-۱۸۳

واژه‌های کلیدی:
شکوفایی شهری، توسعه پایدار، شهر جدید، عالی‌شهر.

مقدمه

امروزه دستیابی به رفاه یکی از شاخص‌های اصلی زندگی و از اهداف اساسی سیاست‌های عمومی (OECD, 2013:1; Stiglitz et al, 2009:36) و یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های اصلی پایداری (Cloutier and Pfeiffer, 2015:318; Rogers et al, 2012:62) تلقی می‌شود. در این راستا، یکی از مفاهیم جدید پایداری که برنامه‌آسکان بشر سازمان ملل متحد در سال ۲۰۱۲ در راستای افزایش رفاه، کیفیت زندگی و جلوگیری از تخریب محیط‌زیست مطرح کرد، شاخص شکوفایی شهری (CPI) بوده که ترکیبی از رویکردهای مختلف (شهر سالم، شهر هوشمند، شهر اکولوژیک و...) برای رسیدن به توسعه پایدار شهری است (UN-Habitat, 2013:1). به‌طور کلی می‌توان عنوان کرد که شکوفایی

* مقاله حاضر برگرفته از رساله دکتری جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری با عنوان «بررسی عوامل مؤثر در ارتقای کیفیت فضاهای عمومی شهری در شهرهای جدید با رویکرد توسعه پایدار، مورد شناسی: عالی‌شهر» با همکاری نویسندگان است.

۱- دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، واحد لارستان، دانشگاه آزاد اسلامی، لارستان، ایران.
۲- استادیار گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، واحد لارستان، دانشگاه آزاد اسلامی، لارستان، ایران. (نویسنده مسئول)
۳- دانشیار گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، واحد لارستان، دانشگاه آزاد اسلامی، لارستان، ایران.

شهری، رویکردی نوین و اساسی برای تبیین چشم‌انداز و مسیر تحقق آن است که در پارادایم فراگیر پایداری و نمونه خاص تر آن، یعنی پایداری شهری تعریف می‌شود (Elmqvist et al, 2013:27; Gao and O'Neill, 2020:2; Van Vliet, 2019:756). مفهوم این رویکرد ارتقادهنده یک الگو یا مدل جدید از شهرنشینی در مقیاس جهانی و در عین حال تطابق پذیر با شرایط، ماهیت و پویایی‌های زمینه‌ای و محلی است که چارچوبی منعطف را برای بازبینی و نظارت گام‌به‌گام و سلسله‌مراتبی مبتنی بر ارتقای یکپارچگی و مجهز به تحلیل‌های فضایی فراهم می‌کند (اریاب، ۱۳۹۶: ۱۱). در واقع شهر شکوفا با برنامه‌ریزی و راه‌های تکنیکی متنوع، بهبود عملکرد شهر و دستیابی به شکل پایدار شهری را اجرا می‌کند (Kratke, 2011:8). همچنین شهر شکوفا رویکردی جامع، یکپارچه و ضروری برای ارتقای رفاه جمعی و تحقق پایداری است و کمک می‌کند تا شهرهای جهان به سوی آینده شهری بهتر از لحاظ اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و محیط‌زیست هدایت شوند.

با توجه به اهمیت پایداری در شهرهای امروزی و نقش تأثیرگذار شهر شکوفا در رسیدن به اهداف آن، تحقیق حاضر با هدف تدوین الگوی تحقق‌پذیری توسعه پایدار بر مبنای شاخص‌های شکوفایی در شهر جدید عالیشهر نگارش شده است.

شهر جدید عالیشهر با دارا بودن وضعیت فیزیکی و اقلیمی مناسب و با هدف کلی جذب جمعیت سرریز منطقه شهری بوشهر، پایه‌گذاری اقتصاد شهر بر اساس صنایع مطلوب منطقه و خدمات آموزش عالی، حفظ تعادل اکولوژیکی شهر و منطقه، ایجاد محیط‌زیست مناسب و... به عنوان مکانی مناسب در جهت اسکان و سرمایه‌گذاری و همچنین قطب دانشگاهی در استان بوشهر مطرح است. جمعیت این شهر بر اساس سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۸۵، ۶۲۵۱ نفر بوده که در سال ۱۴۰۰ با احداث مسکن مهر به حدود ۳۰۰۰۰ نفر رسیده است (یعنی رشد حدود ۵ برابری در ۱۵ سال) (مرکز آمار ایران، ۱۳۸۵؛ شرکت عمران شهر جدید عالیشهر، ۱۴۰۱). در این راستا با توجه به افزایش جمعیت شهر و انتقال مسائل شهرهای دیگر به ویژه شهر بوشهر به این شهر، توجه به برنامه‌ریزی و طراحی مناسب این شهر بر مبنای رویکردهایی نوینی همچون شکوفایی شهری احساس می‌شود؛ بنابراین پاسخگویی به سؤال زیر اساس کار پژوهش حاضر است:

- مؤلفه‌های تأثیرگذار بر تحقق پایداری در شهر جدید عالیشهر بر مبنای رویکرد و شاخص‌های شکوفایی شهری کدامند؟

به‌طور کلی می‌توان بیان داشت که شکوفایی شهری یکی از مباحث جدید در حوزه برنامه‌ریزی و طراحی شهری محسوب می‌شود و رابطه هم‌پیوندی بین شاخص‌های این مفهوم و توسعه پایدار وجود دارد. در سال‌های اخیر مطالعات متعددی در این حوزه انجام گرفته و مناطق شهری از منظر شاخص‌های شکوفایی مورد سنجش قرار گرفته‌اند. در ادامه به مهم‌ترین پژوهش‌های انجام‌گرفته در سال‌های اخیر با محوریت شکوفایی شهری اشاره می‌شود.

علوی و همکاران (۱۳۹۹)، در پژوهشی به ارزیابی و سنجش شاخص‌های شکوفایی شهری در کلان‌شهر تهران پرداخته‌اند. نتایج پژوهش نشان می‌دهد مناطق ۲۲ و ۶ شهر تهران به لحاظ برخورداری از شاخص‌های شکوفایی شهری در وضعیت کاملاً مطلوب، مناطق ۳، ۲۱ و ۲ در وضعیت مطلوب، مناطق ۱، ۴، ۱۳، ۱۴، ۱۱، ۸، ۱۵، ۱۷، ۱۶ و ۵ در وضعیت متوسط و مناطق ۲۰، ۱۲، ۱۰، ۱۹، ۹، ۷ و ۱۸ در وضعیت نسبتاً نامطلوب قرار دارند. همچنین مناطق شهری تهران در سه بُعد شکوفایی شهری شامل کیفیت زندگی، عدالت اجتماعی و پایداری زیست‌محیطی وضعیت نامناسبی دارند. محمدی ده‌چشمه و حاجی‌پور (۱۴۰۰)، در مطالعه‌ای با عنوان تحلیل تطبیقی شکوفایی

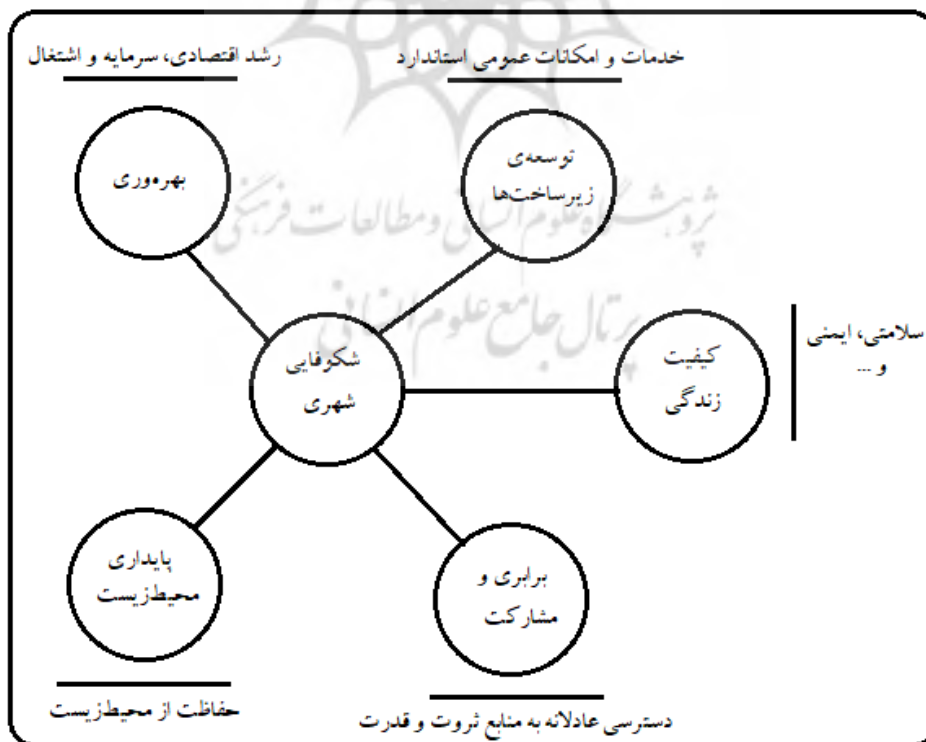
شهری در مدل ادغامی کپلند، مناطق شهری کرمانشاه را مورد بررسی قرار داده‌اند. نتایج این مطالعه حاکی از آن است که ترتیب درجه برخورداری و تناسب هر کدام از مناطق هشت‌گانه شهر کرمانشاه در مجموع تلفیقی شاخص‌های شکوفایی شهری به ترتیب شامل مناطق یک، شش، هشت، سه، هفت، پنج، چهار و درنهایت منطقه دو است؛ بنابراین منطقه یک شهری کرمانشاه بیشترین میزان و اولویت اول را از حیث شاخص‌های شکوفایی شهری به خود اختصاص داده و آخرین منطقه نیز منطقه دو است. عباسی (۱۴۰۱)، در پژوهش خود با بررسی شاخص‌های شکوفایی شهری در شهر خرم‌آباد به این نتایج دست یافته است که شاخص‌های شکوفایی در سطح شهر خرم‌آباد در حد متوسط است. همچنین شاخص‌های پایداری نیز تقریباً در حد متوسط قرار دارند. از طرفی نواحی‌ای که دارای امتیاز بالاتر یا پایین‌تری از حد متوسط در زمینه شکوفایی بوده‌اند، عمدتاً در زمینه پایداری اجتماعی نیز چنین رویه‌ای داشته‌اند. جونز^۱ و همکاران (۲۰۱۵)، در پژوهش خود با عنوان مشارکت ذی‌نفعان در انتخاب پروژه‌های حمل‌ونقل؛ گامی به سوی شکوفایی شهری در کشورهای در حال توسعه بیان داشته‌اند که حمل‌ونقل عمومی، معابر مناسب برای دوچرخه‌سواری و پیاده‌روی از زیرساخت‌های شهری اساسی برای شکوفایی شهری محسوب می‌شوند. آریماه^۲ (۲۰۱۶)، در پژوهشی با عنوان شناسایی پیشران‌های تأثیرگذار بر تحقق شکوفایی در شهرهای آفریقایی به این نتایج دست یافته‌اند که رشد اقتصادی، تسهیل در جابه‌جایی شهری، تضمین دسترسی بیشتر به بهداشت و آموزش و پرورش، افزایش ایمنی و امنیت، هدایت رشد شهری، افزایش کیفیت محیط‌زیست، بهبود شرایط مسکن و کاهش نابرابری‌های درون شهرها از پیشران‌های تأثیرگذار بر شکوفایی شهرهای آفریقایی محسوب می‌شوند. پیتمن^۳ و همکاران (۲۰۱۹)، در پژوهشی با عنوان پارک‌های دریایی شهرهای ساحلی؛ مفهومی برای رفاه جامعه، شکوفایی و زندگی پایدار به این نتایج دست یافته‌اند که جغرافیای این نوع شهرهای ساحلی با توجه به ارائه دو محیط متفاوت دریا و خشکی می‌تواند در توسعه کیفیت زندگی و درنهایت شکوفایی شهر و شهروندان مؤثر واقع شود. بیکر^۴ و همکاران (۲۰۲۱)، در پژوهشی به بررسی رابطه بین شکوفایی و سرانه زمین در شهرهای بزرگ جهان پرداخته‌اند. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که شهرهایی با سرانه زمین مناسب می‌توانند بدون عواقب زیست‌محیطی که مستلزم تبدیل زمین‌های کشاورزی و محیط طبیعی به سایر عملکردها است، رونق و شکوفایی خود را افزایش دهند. با بررسی پیشینه مطالعاتی می‌توان عنوان کرد که عدم‌تدوین یک الگوی جامع از شاخص‌های مختلف و متنوع شکوفایی خلأ پژوهش‌های گذشته و نوآوری پژوهش حاضر محسوب می‌شود. به عبارتی شاخص‌های ارائه‌شده در پژوهش حاضر متنوع‌تر و عینی‌تر هستند.

مبانی نظری

شکوفایی شهری مفهومی گسترده است که در ارتباط با توسعه متعادل و هماهنگ در محیطی همراه با عدالت و برابری مطرح می‌شود (Bakker et al, 2021:135; Güneralp et al, 2020:2; UN-Habitat, 2016:1). براین اساس شکوفایی شهری، نوعی ساخت‌ساز اجتماعی است که به فعالیت‌های انسانی کالبد می‌بخشد. همچنین شکوفایی به عمد و آگاهانه در شرایطی بی‌طرفانه در هر زمان و مکانی، چه در مقیاس بزرگ و چه کوچک، شروع به ساخت‌وساز

1 - Jones
2 - Arimah
3 - Pittman
4 - Bakker

می‌کند. این مفهوم بررسی می‌کند که شهرها چگونه تولید داشته باشند و از چه راهی مزایای این تولید به شیوه‌ای عادلانه بین شهروندان تقسیم شود؛ بنابراین این تفکر متضمن رشد اقتصادی، حاکم‌بودن روابط اجتماعی، پایداری محیطی و کیفیت زندگی بهتر است (محتشمی و همکاران، ۱۳۹۵: ۵). همچنین این مفهوم دربرگیرنده همه جنبه‌های ملموس و ناملموس توسعه است و به استحکام ارتباطات میان افراد و جامعه با محیط پیرامون آن‌ها، یعنی خود شهر می‌پردازد (بوچانی و قادری، ۱۳۹۷: ۲). درواقع مفهوم شکوفایی شهری پیوندی ناگسستنی با کیفیت زندگی شهری و توسعه پایدار دارد (رهسپار طلوعی و همکاران، ۱۳۹۸: ۶۶)؛ توسعه‌ای که براساس مشارکت‌های مدنی، پاسخ به معضلات عصر حاضر، بهینه‌سازی منابع و نیز فراهم‌سازی ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های لازم برای آینده تحقق می‌یابد (Salvati et al, 2018:723). به‌طورکلی نیز می‌توان عنوان کرد که شکوفایی با تأکید قوی بر پویایی و سرزندگی و تحول شهرها به شهرهای جدید بر پایه مردم‌محوری معتقد است (Bibri, 2020:2; D'Amour et al, 2017:8940; Van Vliet et al, 2017:108). در سال ۲۰۱۲، کارشناسانی از آسیا، آفریقا، کشورهای عربی و آمریکای لاتین توافق کردند که یک شهر شکوفا از ادغام پنج بُعد حیاتی شکل می‌گیرد: ۱- بهره‌وری، ۲- توسعه زیرساخت، ۳- کیفیت زندگی، ۴- برابری و مشارکت اجتماعی و ۵- پایداری محیط‌زیست. این ابعاد می‌توانند به‌عنوان پره‌های یک چرخ در نظر گرفته شوند که متشکل از مؤسسات دولتی، قوانین و شیوه‌های برنامه‌ریزی شهری است که برای حفظ تعادل میان ابعاد مختلف ضروری است (Sands, 2015:1). هیچ‌یک از این ابعاد نباید روی دیگری چیره شود و همه باید مساوی روی مسیر شکوفایی هدایت شوند (UN-Habitat, 2012). در شکل ۱، ابعاد و مؤلفه‌های شهر شکوفا نمایش داده شده است.

شکل ۱. ابعاد و مؤلفه‌های شهر شکوفا

(منبع: مطالعات اسنادی نگارندگان، ۱۴۰۱).

بر مبنای شکل ۱ که براساس پیشینه نظری و تجربی استخراج شده، در اولین بُعد یعنی بهره‌وری؛ رشد اقتصادی بر پایه تولید، ایجاد سرمایه و اشتغال، در بُعد دوم، زیرساخت‌ها و امکانات عمومی همچون خدمات درمانی و بهداشتی، شبکه راه‌ها و...، در بُعد سوم شاخص‌هایی چون سلامت، امنیت و...، در بُعد چهارم برابری و کاهش فقر و همچنین مشارکت و اجتماع‌گرایی و در بُعد پنجم کاهش آلاینده‌های محیط‌زیست و جلوگیری از تخریب آن قابل طرح است.

روش پژوهش

روش تحقیق در پژوهش حاضر آمیخته (ترکیبی از رویکردهای کمی-کیفی) با هدف کاربردی و ماهیت تحلیلی-توسعه‌ای است. در این راستا، ابتدا با استفاده از مطالعات اسنادی شاخص‌های تأثیرگذار بر تحقق شکوفایی شهری شناسایی و سپس با توجه به وضعیت موجود شهر جدید عالیشهر میزان تأثیرگذاری هر کدام از این ابعاد در راستای تحقق شهر شکوفای عالیشهر و توسعه پایدار این شهر از دیدگاه مسئولان و کارشناسان شهری مورد مصاحبه و پرسشگری قرار گرفته است. همچنین به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها و اطلاعات از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری در نرم‌افزار AMOS استفاده شده است. در راستای اهمیت و مزایای مدل‌سازی معادلات ساختاری می‌توان گفت که تکنیک‌های نسل اول شامل رویکردهای مبتنی بر رگرسیون (یعنی تحلیل رگرسیون چندگانه، تحلیل-تشخیصی، رگرسیون لجستیک و تحلیل واریانس) و تحلیل عاملی، زمانی قابل استفاده هستند که نه خطای سیستماتیک وجود داشته باشد و نه خطای تصادفی، یعنی موقعیتی کمیاب در واقعیت. برای غلبه بر این محدودیت‌ها، محققان شروع به استفاده از مدل‌سازی معادلات ساختاری به‌عنوان تکنیکی جایگزین کرده‌اند که به مقدار مشاهده شده یک عنصر در سه جز، یعنی مقدار واقعی متغیر، خطای تصادفی و خطای سیستماتیک دارد. همچنین این رویکرد به‌عنوان یکی از آخرین دستاوردهای آماردانان برای آزمون و برآورد روابط علی از ترکیبی از داده‌های آماری و مفروضات علی کیفی بهره می‌برد. این تکنیک اجرای همزمان مدل‌سازی اکتشافی و تأییدی را برای پژوهشگران میسر می‌سازد، یعنی برای آزمون نظریات و تکوین نظریات مناسب دارد.

قابل ذکر است که جامعه آماری تحقیق نیز شامل کارشناسان و مسئولان شهری عالیشهر بوده که با توجه به مشخص نبودن تعداد جامعه آماری از فرمول کوهن^۱ در سطح اطمینان ۹۵ درصد برای تعیین حجم نمونه استفاده شده است.

فرمول کوهن:

$$n = (z^2 \times s^2) / d^2$$

در این فرمول Z یک مقدار ثابت است که به فاصله اطمینان و سطح خطا (α) بستگی دارد. با توجه به تعیین فاصله اطمینان ۹۵ درصد بنابراین d برابر ۰/۰۵ و Z برابر با ۱/۹۶ است. S نیز واریانس نمونه اولیه است که با پرسشگری از ۲۰ نمونه اولیه از حجم نمونه به دست می‌آید. بر مبنای محاسبات صورت گرفته واریانس نمونه اولیه ۰/۲۴۲ به دست آمده و با جایگذاری در فرمول بالا حجم نمونه ۹۰ نفر برآورد شده که روش دسترسی به این حجم نمونه بر مبنای روش نمونه‌گیری غیرتصادفی هدفمند بوده است.

$$n = (3/8416 \times 0/0585) \div 0/0025 = 90$$

پرسشنامه تحقیق حاضر با استفاده از گویه‌های جدول ۱ به صورت لیکرت ۵ مقیاسی طراحی شده است.

قلمرو این پژوهش در ابعاد زمانی و مکانی به بهار و تابستان ۱۴۰۱ در شهر جدید عالیشهر مربوط است. همچنین برای سهولت کار، همه متغیرهای موجود در پژوهش کدبندی شده‌اند. این متغیرها با توجه به مبانی نظری تحقیق انتخاب شده‌اند.

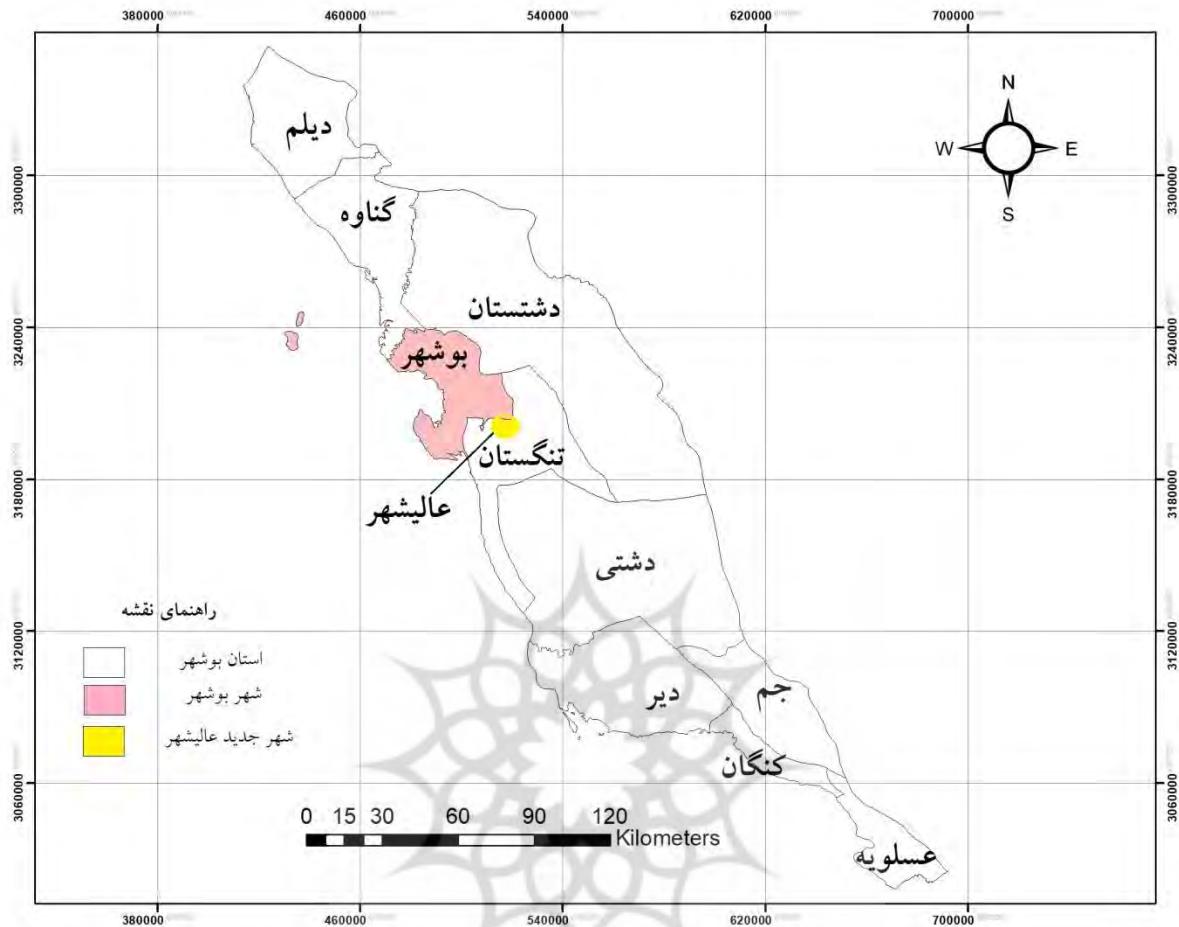
جدول ۱. ابعاد و مؤلفه‌های شهر شکوفا بر مبنای اصول پایداری

ابعاد شهر شکوفا بر مبنای اصول پایداری (UP)	مؤلفه / گویه	منابع
بهره‌وری (P)	دسترسی به اشتغال و درآمد مناسب P1، تنوع در کسب‌وکارها P2، ارتقای مهارت‌های شهروندی P3، توجه به نیازهای شهروندان (گروه‌های سنی-جنسی) در ابعاد مختلف P4، تحقق شفافیت و پاسخگویی در عملکرد مدیریت شهری P5.	(UN-Habitat, 2016, Kurniawati, 2012)
زیرساخت‌ها (I)	تأکید بر هوشمندسازی عملکردهای مختلف I1، استحکام و مقاوم‌بودن انواع ساختمان‌ها I2، دسترسی مناسب به انواع امکانات و خدمات شهری I3، سرانه مناسب در خدمات مختلف درمانی، فضای سبز، آموزشی و... I4، کیفیت معابر و خیابان‌ها و تنوع در حمل‌ونقل I5.	(Castanho et al, 2021; Rafiaani, 2018)
کیفیت زندگی (QL)	هویت‌مندی فضاهای شهری QL1، تحقق شاخص‌های امنیت پایدار (فردی، اجتماعی، اقتصادی، کالبدی و زیست‌محیطی) برای همه گروه‌های سنی-جنسی QL2، دسترسی آسان و کافی به انواع فضاهای تفریحی، فرهنگی، ورزشی و... QL3، کیفیت مناسب خدمات درمانی، آموزشی و... QL4، سرزندگی فضاهای شهری QL5.	(Kozaryn, 2013; Bibri, 2020)
برابری و مشارکت (EI)	میزان حضورپذیری و همه‌شمولی فضاهای شهری EI1، دسترسی عادلانه به فرصت‌های شغلی متنوع در شهر EI2، مشارکت شهروندان در ابعاد مختلف اداره شهر EI3، توزیع عادلانه خدمات و امکانات شهری در سطوح مختلف EI4، حمایت مدیریت شهری از گروه‌های آسیب‌پذیر و توانمندسازی آن‌ها EI5.	(Surian and Sciandra, 2019; Trudeau, 2018)
پایداری محیط‌زیست (ES)	به حداقل رساندن آلاینده‌های محیط‌زیست (هوا، آب و محیط‌زیست طبیعی) ES1، جلوگیری از تخریب محیط‌زیست در راستای احداث کاربری‌های مختلف تجاری، مسکونی و... ES2، تأکید بر رعایت بهداشت عمومی و پاکیزه‌بودن فضاهای شهر ES3، جمع‌آوری و دفع مناسب زباله‌ها و فاضلاب شهری ES4، بهره‌مندی از انرژی پایدار و تجدیدپذیر ES4.	(Dempsey et al, 2012; Sands, 2015)

(منبع: مطالعات اسنادی نگارندگان، ۱۴۰۱).

معرفی محدوده مورد مطالعه

شهر جدید عالیشهر در مساحتی حدود ۱۰۰۰ هکتار و با ظرفیت جمعیتی ۱۰۰۰۰۰ نفر در فاصله ۲۵ کیلومتری جنوب شرقی بندر بوشهر در دامنه ارتفاعات معروف به کوه‌های کلاتک با شیب ملایم حدود ۱/۵ درصد و در مجاورت جنگل‌های گز احداث شده است. با توجه به وضعیت توپوگرافی زمین، فرم کلی این شهر به صورت خطی درآمده است. مطالعات مکان‌یابی اولیه این شهر در قالب تحلیل‌های صورت‌گرفته در اولین طرح جامع بوشهر (مصوب ۱۳۶۴)، به‌ویژه با در نظر گرفتن اصول دسترسی سریع و آسان، محدودیت شعاع ۱۶ کیلومتری نیروگاه اتمی، وجود زمین‌های پست و آبگیر در شهر بوشهر انجام گرفته است. جمعیت این شهر براساس آمار سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵، ۲۳۱۷۸ نفر بوده است که در سال ۱۴۰۰ با احداث مسکن مهر به حدود ۳۰۰۰۰ نفر رسیده است (مرکز آمار ایران، ۱۳۹۵؛ شرکت عمران شهر جدید عالیشهر، ۱۴۰۱).

شکل ۲. موقعیت جغرافیایی شهر جدید عالیشهر

(منبع: نگارندگان، ۱۴۰۱).

بحث و یافته‌ها

به‌منظور شناسایی عوامل تأثیرگذار بر تحقق شهر شکوفا بر مبنای رویکرد پایداری در شهر جدید عالیشهر از نرم‌افزار مدل‌سازی معادلات ساختاری AMOS گرافیک استفاده شده است. برای این منظور ابتدا ارتباط ساختاری جزئی برای این رابطه و سپس صورت کلی و نهایی آن مورد بررسی قرار می‌گیرد. ارتباط ساختاری جزئی یا درونی به ارزیابی ارتباط ساختاری ناشی از میزان تأثیر متغیرهای ۵ گانه بهره‌وری، زیرساخت‌ها، کیفیت زندگی، برابری و مشارکت و پایداری محیط‌زیست به‌عنوان متغیر مستقل بر تحقق شهر شکوفا به‌عنوان متغیر وابسته بوده که برای ورود به بحث کلی و نهایی ابتدا مورد آزمون جداگانه قرار گرفته است.

جدول ۲. تحلیل پایایی متغیرهای مستقل و وابسته در مدل‌سازی معادلات ساختاری

متغیرها	CR ¹	AVE ²	CA ³	UP	P	I	QL	EI	ES
شهر شکوفا (UP)	۰/۷۲	۰/۶۱۹	۰/۸۵	۰/۸۴۶	-	-	-	-	-
بهره‌وری (P)	۰/۷۴	۰/۶۳۷	۰/۸۲	**۰/۶۱۱	۰/۸۲۲	-	-	-	-
زیرساخت‌ها (I)	۰/۷۷	۰/۶۵۸	۰/۷۷	*۰/۶۰۹	*۰/۶۲۴	۰/۸۰۵	-	-	-
کیفیت زندگی (QL)	۰/۷۹	۰/۶۷۱	۰/۷۵	*۰/۵۷۷	*۰/۵۶۱	**۰/۶۱۹	۰/۷۶۵	-	-
برابری و مشارکت (EI)	۰/۸۲	۰/۶۷۷	۰/۷۲	**۰/۶۲۰	**۰/۶۴۷	*۰/۵۸۳	*۰/۹۳۲	۰/۷۸۴	-
پایداری محیط‌زیست (ES)	۰/۸۳	۰/۶۸۴	۰/۷۱	*۰/۵۸۵	**۰/۶۳۸	**۰/۶۷۲	*۰/۶۰۲	*۰/۵۵۹	۰/۸۱۳

**p < 0.01; *p < 0.05.

(منبع: یافته‌های تحقیق، (۱۴۰۱).

ورود عوامل تبیین‌کننده ارتباط ساختاری برای ارزیابی نقش متغیرهای ۵ گانه مورد بررسی بر تحقق شهر شکوفا در عالیشهر نشان می‌دهد میزان پایایی ترکیبی (CR) و ضریب پایایی (CA) به دست آمده بیش از ۰/۷ و میزان میانگین واریانس استخراج شده (AVE) که در قطر خطی جدول ۲ مشخص شده، بیش از ۰/۶ است. همچنین همبستگی متغیرهای تحقیق که با رنگ تیره مشخص شده است، در بازه ۰/۷۶ تا ۰/۸۵ بوده که ورود عوامل برای تبیین تحقق‌پذیری شهر شکوفا در عالیشهر را به میزان قابل ملاحظه‌ای تشریح می‌کند.

جدول ۳. آماره ساختار عاملی تأییدی ارتباط ساختاری متغیرهای مستقل و وابسته

متغیرها	χ^2	df	P	χ^2/df	CFI	IFI	RMSEA
شهر شکوفا (UP)	۲۰۵/۵۹	۸۹	۰/۰۰۰	۲/۳۱	۰/۹۲۶	۰/۹۵۳	۰/۰۴
بهره‌وری (P)	۲۱۰/۹۳	۸۹	۰/۰۰۲	۲/۳۷	۰/۹۳۹	۰/۹۱۷	۰/۰۲
زیرساخت‌ها (I)	۲۱۴/۴۹	۸۹	۰/۰۰۰	۲/۴۱	۰/۹۲۴	۰/۹۴۴	۰/۰۲
کیفیت زندگی (QL)	۲۱۶/۲۷	۸۹	۰/۰۰۰	۲/۴۳	۰/۹۰۷	۰/۹۲۵	۰/۰۴
برابری و مشارکت (EI)	۲۲۰/۷۲	۸۹	۰/۰۰۲	۲/۴۸	۰/۹۳۵	۰/۹۲۸	۰/۰۵
پایداری محیط‌زیست (ES)	۲۲۴/۲۸	۸۹	۰/۰۰۱	۲/۵۲	۰/۹۴۲	۰/۹۳۶	۰/۰۲

(منبع: یافته‌های تحقیق، (۱۴۰۱).

مهم‌ترین سنجه‌های شکل‌دهنده آماری در ساختار عاملی تأییدی سنجه‌های دو یا کای اسکوتر (χ^2) نسبت کای اسکوتر بر درجه آزادی، شاخص برازش تطبیقی^۴ (CFI) و شاخص برازش افزایشی^۵ (IFI) و در نهایت ریشه میانگین مربعات تقریبی^۶ (RMSEA) است. این سنجه‌ها دارای مقدار معینی بوده که تحلیل را معنادار ساخته و به تشریح ارتباط ساختاری متغیرهای به دست آمده می‌پردازد. به دلیل متورم شدن میزان کای اسکوتر در نمونه‌های تحلیلی، اکثر تحلیل‌گران از نسبت کای اسکوتر بر درجه آزادی استفاده می‌کنند که نمونه‌های دقیق تحلیل شده برای شناسایی ساختار را به دست می‌دهد. مقدار این نسبت باید ترکیب نیمی از داده‌ها را دربرگیرد. به دیگر سخن نباید کمتر از دو

1- Composite Reliabilities

2- Average Variance Extracted

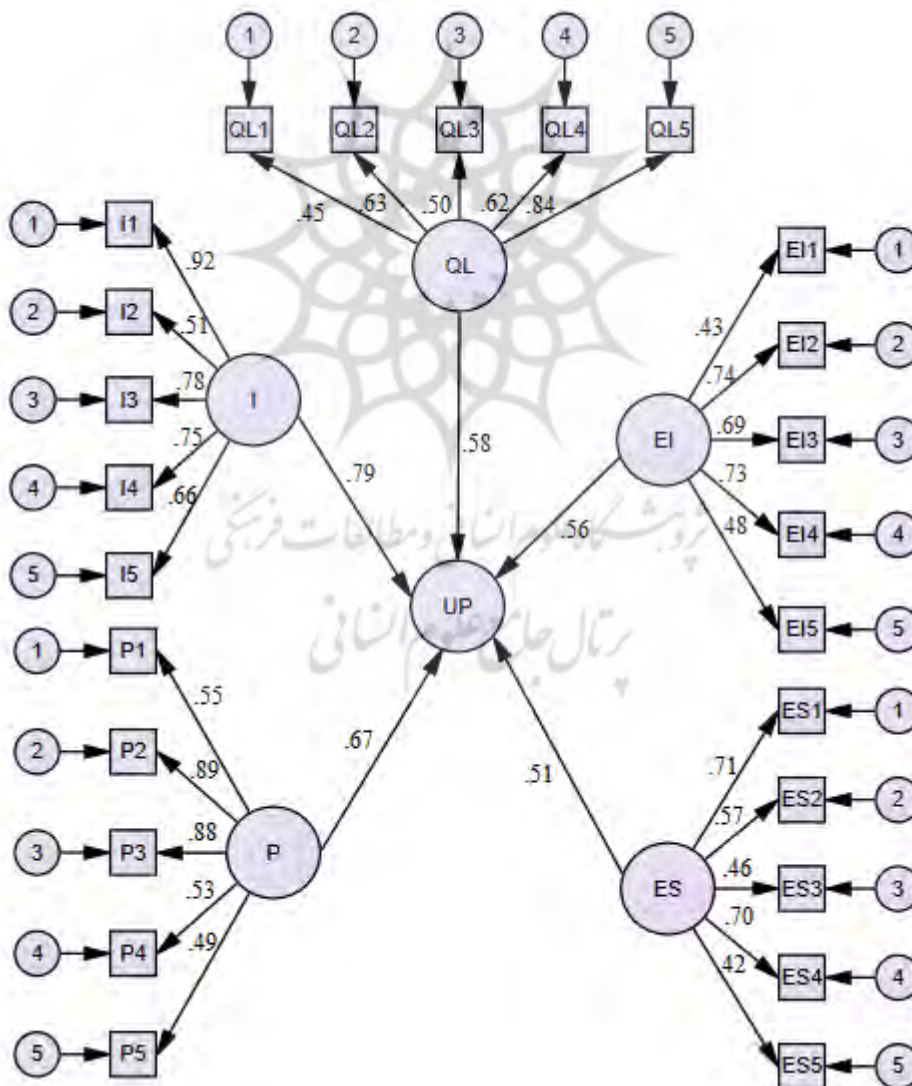
3- Cronbach's Alpha

4- Comparative Fit Index

5- Incremental Fit Index

6- Root-Mean-Square-Error of Approximation

باشد تا بتوان به معناداری داده‌های به‌کاررفته اطمینان داشت. نتایج تحلیل ساختار ارتباطی سه متغیر شناسایی شده در این سنجه نشان از قابل قبول بودن آن دارد. شاخص‌های برازش تطبیقی و افزایشی مطابق با استانداردهای آماری تعیین شده هرچه به سمت ۱ میل کنند برازش از سطح نکویی بالایی برخوردار خواهد بود. نتایج این دو شاخص برای متغیرها و تبیین ارتباط ساختاری آن‌ها قابل قبول به‌دست آمده است. شاخص ریشه دوم میانگین مربعات خطای برآورد یا RMSEA نیز آخرین سنجه ساختارشناسی در این مرحله است که در الگوهای قابل قبول مقدار ۰/۰۸ یا کمتر دارد. برازش الگوهایی که مقادیر بالاتر از ۰/۱ دارند، ضعیف برآورد می‌شوند. همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، مقدار این شاخص برای الگوی اندازه‌گیری کمتر از ۰/۰۸ است که نشان‌دهنده برازش مناسب الگوها، توسط داده‌ها است. درنهایت، با توجه به مطالب یادشده می‌توان نتیجه گرفت الگوهای اندازه‌گیری برازش خوبی دارند و به این معناست که متغیرهای آشکار به‌خوبی می‌توانند متغیرهای پنهان را اندازه‌گیری کنند.

شکل ۳. معماری ساختار ارتباطی عوامل تأثیرگذار بر تحقق شهر شکوفا در شهر جدید عالی‌شهر (منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۱).

براساس نتایج به دست آمده، مهم ترین متغیرهای تأثیرگذار بر تحقق پذیری شهر شکوفا در شهر جدید عالیشهر به ترتیب عبارتند از: زیرساخت‌ها، بهره‌وری، کیفیت زندگی، برابری و مشارکت و پایداری محیط زیست که به ترتیب میزان تأثیرگذاری آن‌ها بر مبنای مدل ساختاری ۰/۷۹، ۰/۶۷، ۰/۵۸، ۰/۵۶ و ۰/۵۱ است. همچنین در بین متغیرهای فرعی بیشترین تأثیرگذاری بر تحقق پذیری شهر شکوفا در عالیشهر مربوط به تأکید بر هوشمندسازی عملکردهای مختلف، تنوع در کسب و کارها، ارتقای مهارت‌های شهروندی، سرزندگی فضاهای شهری و دسترسی مناسب به انواع امکانات و خدمات شهری بوده است.

پس از بررسی و تأیید الگوهای اندازه‌گیری برای آزمون معناداری فرضیه‌ها دو شاخص جزئی مقدار بحرانی و P به کار گرفته شده است. براساس سطح معناداری ۰/۰۵ مقدار بحرانی می‌بایست بیشتر از ۱/۹۶ باشد، مقدار پارامتر کمتر از این در الگو، با اهمیت شمرده نمی‌شود. همچنین، مقادیر کوچک‌تر از ۰/۰۵ برای مقدار P حاکی از تفاوت معنادار مقدار محاسبه شده برای وزن‌های رگرسیونی با مقدار صفر در سطح ۹۵ درصد اطمینان است. براساس نتایج مدل مقدار بحرانی برای همه متغیرها بیشتر از ۱/۹۶ در سطح اطمینان ۹۵ درصد محاسبه شده است.

جدول ۴. آماره ساختار عاملی تأییدی ارتباط ساختاری متغیرهای مستقل و وابسته

متغیرها	ضریب رگرسیونی	مقدار بحرانی	P	نتیجه
بهره‌وری (P)	۰/۶۲۳	۳/۲۱	۰/۰۰۹	تأیید
زیرساخت‌ها (I)	۰/۷۳۴	۳/۴۹	۰/۰۰۳	تأیید
کیفیت زندگی (QL)	۰/۵۲۵	۳/۰۵	۰/۰۰۰	تأیید
برابری و مشارکت (EI)	۰/۵۰۷	۲/۸۵	۰/۰۱۱	تأیید
پایداری محیط زیست (ES)	۰/۴۷۱	۲/۷۱	۰/۰۰۶	تأیید

(منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۱).

با در نظرگیری جذب سرریزهای جمعیتی استان، به ویژه شهر بوشهر و با توجه به اینکه شهر جدید عالیشهر در یک موقعیت مناسب از نظر آب و هوایی و توپوگرافی قرار داشته و به عنوان شهری محسوب می‌شود که می‌تواند در آینده نزدیک به یکی از شهرهای مهم استان تبدیل شود؛ بنابراین بایستی با برنامه‌ریزی استراتژیک مقدمات شکوفایی و توسعه پایدار این شهر فراهم شود. در ابعاد مختلف می‌توان راهکارها و پیشنهادهای زیر را به منظور تحقق شهر شکوفا در شهر جدید عالیشهر به کار بست.

الف) زیرساخت‌ها

زیرساخت‌ها مهم ترین بُعد تحقق شهر شکوفا محسوب می‌شوند. در این راستا با توجه به ساختار کالبدی جدید شهر عالیشهر می‌توان زیرساخت‌های مناسب را در این شهر طراحی کرد. همچنین نیاز است هوشمندسازی شهر در عملکردهای مختلف مدنظر قرار گیرد؛ بدین منظور نیازمند تغییر در رویه مدیریتی شهر از متمرکز به محلی، مشارکتی و یکپارچه هستیم. همچنین تأکید بر بهره‌گیری از فناوری اطلاعات و ارتباطات در نظام مدیریتی و ارائه خدمات شهری بایستی مدنظر مدیران و مسئولان شهری قرار گیرد. در این راستا ارتقای پهنای باند اینترنت و آموزش مناسب شهروندان از ضرورت‌های اساسی تلقی می‌شود. از طرفی تأکید بر آموزش شهروندان و یادگیری اجتماعی نیز در بطن نظام مدیریتی شهر گنجانده شود. در راستای ایمن‌سازی بناها و استانداردسازی سرانه‌ها نیز

می‌توان عنوان کرد که بایستی با دیدگاهی آینده‌نگر و منعطف و پیش‌بینی‌های مناسب به ارائه خدمات شهری استاندارد نائل آمد.

ب) بهره‌وری

بهره‌وری مفهومی است که نیازمند ارتقای شهرها در ابعاد مختلف است. در این راستا نیاز است در شهر جدید عالیشهر به بهره‌وری سه بُعد اقتصادی، مدیریتی و شهروندان توجه ویژه‌ای شود. در بُعد اقتصادی نیاز است به تنوع در کسب‌وکارها و اشتغال‌زایی مناسب اقدام شود. تأکید بر حکمروایی شهری می‌تواند به افزایش بهره‌وری مدیریت کمک‌رسان باشد. همچنین در بُعد ارتقای بهره‌وری شهروندان می‌توان به افزایش آگاهی‌ها درباره رعایت بهداشت فردی و عمومی، عوامل مخل و آسیب‌رسان محیط‌زیست، حقوق و وظایف شهروندی، تعاون و همکاری، احترام به حقوق دیگران، مسئولیت‌پذیری شهروندان و استفاده درست از امکانات شهری اشاره کرد.

ج) کیفیت زندگی

کیفیت زندگی نتیجه نهایی ارتقای بُعد دیگر است. به عبارتی با تحقق بُعد زیرساخت‌های مناسب، بهره‌وری، مشارکت و برابری و پایداری محیط‌زیست می‌توان به کیفیت زندگی قابل قبول دست یافت. همچنین نیاز است با افزایش سرزندگی و هویت‌مندی فضاهای شهری، ارتقای امنیت پایدار شهر در ابعاد مختلف و کیفیت مناسب خدمات مختلف و دسترسی آسان به آن‌ها مقدمات شهر زیست‌پذیر فراهم شود.

د) برابری و مشارکت

برابری و مشارکت یکی از اصول اولیه تحقق پایداری در شهرها و شکوفاسازی شهری محسوب می‌شود. این مفهوم در ابعاد مختلف قابل بحث و بررسی است که در شهر جدید عالیشهر به ترتیب اولویت در فضاهای عمومی شهری و میزان حضورپذیری و همه‌شمولی آن‌ها، مشارکت مؤثر همه ذی‌نفعان در اداره شهر و نظام تصمیم‌گیری، ایجاد سازوکاری به‌منظور تنوع اقتصادی شهری و دسترسی عادلانه همه به فرصت‌های و توزیع عادلانه خدمات و امکانات شهری در سطوح مختلف بایستی مدنظر قرار گیرد.

و) پایداری محیط‌زیست

در شهر جدید عالیشهر از منظر زیست‌محیطی شاهد وضعیت مناسبی هستیم و این موضوع به دلیل جمعیت و ساخت‌وسازهای پایین شهر است. در این راستا نیاز است با روند افزایشی جمعیت شهر، برنامه‌های مناسب‌تری برای جلوگیری از تخریب محیط‌زیست اقدام شد. در بُعد حمل‌ونقل نیاز است که به مسیرهای دوچرخه‌سواری و پیاده‌روی بیشتر توجه شود، قوانین الزام‌آور در آسیب‌رساندن به محیط‌زیست (گیاهان، درختان و...) اعمال شود، جمع‌آوری و دفع مناسب زباله‌ها و فاضلاب‌ها در اولویت قرار گیرد و همچنین با ارتقای مهارت‌های شهروندی به تحقق شهر پاکیزه و بهداشتی نزدیک شد.

بر مبنای نتایج حاصل، الگوی دستیابی به شهر شکوفا در شهر جدید عالیشهر بر مبنای رویکرد توسعه به شرح جدول ۵ است.

جدول ۵. الگوی تحقق پذیری توسعه پایدار بر مبنای شاخص‌های شکوفایی شهری در شهر جدید عالیشهر

معیارهای شهر شکوفا	اهداف مطرح شده	راهکارها و پیشنهادهای	اصول، چارچوب و فرایند
بهره‌وری	رشد اقتصادی، افزایش اشتغال، ارتقای کارایی در ابعاد مختلف	تنوع بخشی به اقتصاد و کسب و کارها، ارتقای مهارت‌های شهروندی از طریق آموزش مناسب شهروندان، بهره‌مندی از سازه‌ها و اصول مقاوم در معماری بناها، ایجاد و طراحی فضاهای شهری مناسب در راستای ایجاد احساس آرامش و بستر سازی تعاملات اجتماعی، بهره‌مندی از افراد باصلاحیت دانشی در نظام مدیریتی و شفافیت و پاسخگویی در عملکردهای مختلف.	اصول: تأکید بر یکپارچگی نظام مدیریت شهری، بهره‌مندی از دانش محوری و حکمروایی در نظام مدیریتی شهری، ایجاد سازوکاری برای مشارکت همه ذی‌نفعان در راستای تحقق شهر شکوفا.
زیرساخت‌ها	توسعه زیرساخت‌ها و خدمات استاندارد	تأکید بر هوشمندسازی عملکردهای مختلف، افزایش سرانه‌های کاربری مختلف و ارتقای آن‌ها، ایجاد مسیرهای مناسب پیاده‌روی و دوچرخه‌سواری، نظارت مستمر بر خدمات مختلف و شناسایی نقاط قوت و ضعف آن‌ها در بازه‌های زمانی مشخص، توسعه خدمات مختلف در شهر و عدم وابستگی به مادرشهر بوشهر در ابعاد مختلف.	چارچوب: بهره‌مندی از چارچوب نظام‌مند و یکپارچه با در نظر گرفتن همه ابعاد و مؤلفه‌ها، تأکید بر برنامه‌های بلندمدت، میان‌مدت و کوتاه‌مدت، تأکید بر دیدگاه انعطاف‌پذیر و آینده‌نگر، تحقق دیدگاه کل‌گرانه با توجه به محدودیت‌ها و امکانات موجود.
کیفیت زندگی	ارتقای سلامتی، امنیت و دستیابی به شهر زیست‌پذیر	ارتقای فضاهای شهری بر مبنای همه‌شمولی از نظر گروه‌های سنی-جنسی، تحقق امنیت پایدار در ابعاد مختلف اجتماعی، اقتصادی، کالبدی و زیست‌محیطی، طراحی مناسب فضاهای عمومی به منظور افزایش هویت فضاها و ارتقای حس تعلق مکانی.	فرایند: همراستایی رویکردهای پایین به بالا و بالا به پایین، موضوع‌شناسی مناسب و بررسی دقیق متغیرهای مورد بررسی، مستمر بودن طرح‌ها و برنامه‌های، تفکیک مداخلات در ابعاد مختلف.
برابری و مشارکت	کاهش فقر و عدالت محوری در ابعاد مختلف	عدالت محوری در توزیع انواع امکانات فرهنگی، تفریحی و آموزشی راهکاری در جهت جذب و تشویق مشارکت شهروندان در اداره بهتر شهر، شناسایی افراد آسیب‌پذیر و ارائه برنامه‌هایی در راستای توانمندسازی آن‌ها، ایجاد سازوکاری برای مشارکت شهروندان در نظام اداره شهر.	
پایداری محیط‌زیست	جلوگیری از آلودگی و تخریب محیط‌زیست	ایجاد قوانین الزام‌آور در راستای برخورد عوامل تخریب محیط‌زیست طبیعی، هوشمندسازی عملکردهای حمل‌ونقل و خدمات شهری به منظور کاهش تردد وسایل نقلیه و جلوگیری از آلودگی هوا، صدا و ...	

(منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۱).

نتیجه‌گیری

با توجه به اهمیت شکوفاسازی شهرهای مختلف، به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه، هدف از تحقیق حاضر، تدوین الگوی توسعه پایدار شهر جدید عالیشهر بر مبنای شاخص‌های شهر شکوفا بوده است. شهر جدید عالیشهر در یک موقعیت مناسب از نظر توپوگرافی و اقلیمی مکان‌یابی شده و با توجه به جدیدبودن کالبد این شهر و جمعیت مناسب می‌تواند به یک الگوی مناسب از نظر شهر شکوفا تبدیل شود. با این حال بررسی‌های صورت‌گرفته نشان می‌دهد که این شهر در ابعاد مختلف دارای کاستی‌های اساسی است. فضاهای عمومی این شهر فاقد اجتماع‌پذیری و فعالیت‌های متنوع بوده و طراحی فضاهای سبز و پارک‌های شهر به گونه‌ای است که پاسخگوی نیازهای افراد از سنین مختلف نیست. از نظر اقتصادی این شهر بیشتر وابسته به شهر بوشهر بوده و ساکنان آن در اکثر مواقع در خارج از شهر عالیشهر مشغول به اشتغال هستند. همچنین ضعف نظام مدیریتی شهر باعث شده اصول و الگوی مناسبی در ساخت‌وسازها رعایت نشود و همچنین دسترسی مناسب به انواع فضاها برای گروه‌های سنی-جنسی تحقق نیابد. در این راستا نیاز است با توجه به پتانسیل‌های موجود در ابعاد مختلف به برنامه‌ریزی و طراحی استراتژیک مناسب به منظور تحقق شاخص‌های شهر شکوفا و توسعه پایدار پرداخته شود. بدین منظور در وهله اول

نیاز به تغییرات اساسی در نظام مدیریت شهری و بهره‌مندی از رویکردهای نوینی همچون حکمروایی شهری و تدوین اصول و چارچوب برنامه‌ریزی نظام‌یافته و منسجم در ابعاد مختلف با بررسی دقیق امکانات و محدودیت‌های شهر و ایجاد زیرساخت‌های مناسب از طریق طرح‌های توسعه منقطع و آینده‌نگر احساس می‌شود. در وهله دوم بایستی نظام اقتصادی و کسب‌وکارهای شهر تقویت شود تا ضمن بهره‌مندی از تنوع اقتصادی و رشد اقتصادی، موقعیت‌های شغلی مناسب برای همه اقشار جامعه فراهم آید. همچنین نیاز است با شناسایی وضعیت موجود در ابعاد مختلف اجتماعی، کالبدی و زیست‌محیطی و تعریف برنامه‌ها و فرایندهای کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت در یک روند مستمر و جامع مقدمات توسعه پایدار و شکوفاسازی شهر فراهم شود.

منابع

ارباب، پارسا. (۱۳۹۶). ابتکار شکوفایی شهری: رویکردی نوین و اساسی در مسیر پایداری. اولین کنفرانس بین‌المللی و هشتمین کنفرانس ملی برنامه‌ریزی و مدیریت شهری، مشهد، شورای اسلامی شهر مشهد، دانشگاه فردوسی مشهد.

<https://civilica.com/doc/646698/>

بوچانی، محمدحسین؛ قادری، علی. (۱۳۹۷). شکوفایی شهری. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

<https://markaketab.com/>

رهسپار طلوعی، غزاله؛ حبیب، فرح؛ سادات سعیده زرابادی، زهرا. (۱۳۹۸). سنجش کیفیت زندگی در محله نارمک تهران براساس مدل توسعه‌یافته شاخص شکوفایی شهری (CPI-QL). فصلنامه مطالعات محیطی هفت حصار، دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان، دوره هشتم، شماره ۲۹، صص ۶۵-۷۶.

<http://hafthesar.iauh.ac.ir/article-1-751-en.html>

عباسی، حامد. (۱۴۰۱). بررسی شاخص‌های شکوفایی شهری در شهر خرم‌آباد. پژوهش‌های جغرافیای انسانی، دوره پنجاه و چهارم، شماره ۲، صص ۶۱۵-۵۹۹.

[10.22059/jhgr.2021.312513.1008196](https://doi.org/10.22059/jhgr.2021.312513.1008196)

علوی، سعیده؛ نظم‌فر، حسین؛ عشقی چهاربرج، علی. (۱۳۹۹). ارزیابی و سنجش شاخص‌های شکوفایی شهری (CPI) در کلان‌شهر تهران. فصلنامه برنامه‌ریزی فضایی، دانشگاه اصفهان، دوره ۱۰، شماره ۳۸، صص ۹۷-۷۷.

<https://doi.org/10.22108/sppl.2020.118069.1402>

محتشمی، نگار؛ مهدوی‌نژاد، محمدجواد؛ بمانیان، محمدرضا. (۱۳۹۵). عوامل رشد و موانع بازدارنده شکوفایی شهری. دومین کنفرانس بین‌المللی یافته‌های نوین پژوهشی در مهندسی عمران، معماری و مدیریت شهری، تهران، کنفدراسیون بین‌المللی مخترعان جهان (IFIA)، دانشگاه جامع علمی کاربردی.

<https://civilica.com/doc/499370/>

محمدی ده‌چشمه، مصطفی؛ حاجی‌پور، نازنین. (۱۴۰۰). تحلیل تطبیقی شکوفایی شهری در مدل ادغامی کپلند (مطالعه موردی: مناطق شهری کرمانشاه). فصلنامه پژوهش و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت، دوره ۱۲، شماره ۴۴، صص ۲۰-۱.

[10.30495/jupm.2021.3976](https://doi.org/10.30495/jupm.2021.3976)

References

Arimah, B. (2016). Infrastructure as a Catalyst for the Prosperity of African Cities. *Procedia Engineering*, 198, 245-266.

<https://doi.org/10.1016/j.proeng.2017.07.159>

Bakker, V., Verburg, P.H., & Vliet, J.V. (2021). Trade-offs between prosperity and urban land per capita in major world cities. *Geography and Sustainability*, 2(2), 134-138.

<https://doi.org/10.1016/j.geosus.2021.05.004>

Bibri, S.E., Krogstie, J., & Kärrholm, M. (2020). Compact city planning and development: Emerging practices and strategies for achieving the goals of sustainable development. *Developments in the Built Environment*, 4, 100021.

<https://doi.org/10.1016/j.dibe.2020.100021>

Castanho, M., Ferreira, F., Carayannis, E., & Ferreira, J. (2021). SMART-C: developing a “smart city” assessment system using cognitive mapping and the Choquet integral. *IEEE Transactions on Engineering Management*, 68 (2), 562–573.

DOI: 10.1109/TEM.2019.2909668

Cloutier, S., & Pfeiffer, D. (2015). Sustainability through happiness: a framework for sustainable development. *Sustainable Development*, 23(5), 317–327.

DOI:10.1002/sd.1593

D’Amour, C.B., Reitsma, F., Baiocchi, G., Barthel, S., Güneralp, B., Erb, K.H., Haberl, H., Creutzig, F., & Seto, K.C. (2017). Future urban land expansion and implications for global croplands. *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, 114, 8939–8944.

DOI: 10.1073/pnas.1606036114

Dempsey, N., Brown, C., & Bramely, G. (2012). The key to sustainable urban development in UK cities? The influence of density on social sustainability. *Progress in Planning*, 77, 89-141.

<https://doi.org/10.1016/j.progress.2012.01.001>

Elmqvist, T., Parnell, S., Fragkias, M., Schewenius, M., Goodness, J., Sendstad, M., Güneralp, B., Seto, K., Marcotullio, P., Wilkinson, C., & McDonald, R. (2013). Urbanization, biodiversity, and ecosystem services: Challenges and opportunities, urbanization, bio-diversity and ecosystem services: Challenges and opportunities: A global assessment. Springer Netherlands, Dordrecht.

<https://library.oapen.org>

Gao, J., & O’Neill, B.C. (2020). Mapping global urban land for the 21st century with data-driven simulations and Shared Socioeconomic Pathways. *Nature Communication*, 11, 1–12.

<https://www.nature.com/articles/s41467-020-15788-7>

Güneralp, B., Reba, M., Hales, B.U., Wentz, E.A., & Seto, K.C. (2020). Trends in urban land expansion, density, and land transitions from 1970 to 2010: A global synthesis. *Environmental Research Letters*, 15, 1-13.

10.1088/1748-9326/ab6669

Jones, S., Tefe, M., & Appiah-Opoku, S. (2015). Incorporating stakeholder input into transport project selection—A step towards urban prosperity in developing countries? *Habitat International*, 2(45), 20-28.

<https://doi.org/10.1016/j.habitatint.2014.06.017>

Kozaryn A. (2013). City life: Rankings (Livability) Versus Perceptions (Satisfaction). *Social Indicator Research*, 110(2), 433-451.

<https://link.springer.com/article/10.1007/s11205-011-9939-x>

Kratke, S. (2011). *The Creative Capital of Cities: Interactive Knowledge Creation and the Urbanization Economies of Innovation*. Informationen Zur Umweltpolitik, WileyBlackwell, Chichester, 149, 5-10.

<http://library.utech.edu.jm/>

Kurniawati, W. (2012). Public Space for Marginal People. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, (36), 476 – 484.

<https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.03.052>

- OECD. (2013). OECD Guidelines on Measuring Subjective Well-Being. OECD Better Life Initiative, Washington, DC.
<https://www.oecd.org/>
- Pittman, S. J., Rodwell, L. D., Shellock, R. J., Williams, M., Attrill, M. J., Bedford, J. ... & et al. (2019). Marine parks for coastal cities: A concept for enhanced community well-being, prosperity and sustainable city living. *Marine Policy*, 103, 160-171.
<https://doi.org/10.1016/j.marpol.2019.02.012>
- Rafiaani, P., Kuppens, T., Van Dael, M., Azadi, H., Lebailly, P., & Van Passel, S. (2018). Social sustainability assessments in the biobased economy: Towards a systemic approach. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 82, 1839-1853.
DOI: 10.1016/j.rser.2017.06.118
- Rogers, D.S., Duraiappah, A.K., Antons, D.C., Munoz, P., Bai, X., Fragkias, M., & Gutscher, H. (2012). A vision for human well-being: transition to social sustainability. *Current Opinion in Environmental Sustainability*, 4(1), 61-73.
<https://doi.org/10.1016/j.cosust.2012.01.013>
- Salvati, L., Zambon, I., Chelli, F.M., & Serra, P. (2018). Do spatial patterns of urbanization and land consumption reflect different socioeconomic contexts in Europe? *Science of the Total Environment*, 625, 722-730.
DOI: 10.1016/j.scitotenv.2017.12.341
- Sands, G. (2015). Measuring the prosperity of cities. *Habitat International* 45, 1-2.
<https://unhabitat.org/sites/default/files/2019/02/CPI-METADATA.2016.pdf>
- Stiglitz, J., Sen, A., & Fitoussi, J.-P. (2009). *The Measurement of Economic Performance and Social Progress Revisited: Reflections and Overview* (Vol. 2009-33). Paris: Commission on the Measurement of Economic Performance and Social Progress.
<https://econpapers.repec.org/paper/fcedoctra/0933.htm>
- Surian, A., & Sciandra, A. (2019). City Prosperity Index: A comparative analysis of Latin American and Mediterranean cities based on well-being and social inclusion features. In *Book of short papers ASA conference 2019, statistics for health and well-being* (pp. 210-214).
<https://www.researchgate.net/publication/344876089>
- Trudeau, D. (2018). Integrating social equity in sustainable development practice: Institutional commitments and patient capital. *Sustainable Cities and Society*, 41, 601-610.
<https://doi.org/10.1016/j.scs.2018.05.007>
- UN-Habitat (2012). "State of the World's Cities Report 2012/2013: Prosperity of Cities". United Nations Human Settlements Programme (UN-HABITAT), Nairobi.
<https://unhabitat.org>
- UN-Habitat. (2013). *State of the world's cities 2012/2013: Prosperity of cities*, Routledge.
<https://unhabitat.org>
- UN-Habitat. (2016). *The City Prosperity Initiative: United Nations Human Settlements Programme (UNHSP)*.
<https://unhabitat.org>
- Van Vliet, J. (2019). Direct and indirect loss of natural area from urban expansion. *Nature Sustainability*, 2, 755-763.
DOI: 10.1038/s41893-019-0340-0
- Van Vliet, J., Eitelberg, D.A., Verburg, P.H. (2017). A global analysis of land take in crop-land areas and production displacement from urbanization. *Global Environmental Change*, 43, 107-115.
<https://doi.org/10.1016/j.gloenvcha.2017.02.001>

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی